

Agenda – Y Cyfarfod Llawn

Lleoliad y cyfarfod:

Y Siambr – Y Senedd

Dyddiad y cyfarfod:

Dydd Mercher, 6 Mehefin 2018

Amser y cyfarfod: 13.30

142(v3)

---

1 Cwestiynau i Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a Thrafnidiaeth

(45 munud)

Bydd y Llywydd yn galw ar Lefarwyr y Pleidiau i ofyn cwestiynau heb rybudd i Ysgrifennydd y Cabinet ar ôl Cwestiwn 2.

[Gweld y Cwestiynau](#)

2 Cwestiynau i'r Cwnsler Cyffredinol

(20 munud)

[Gweld y Cwestiynau](#)

3 Cwestiynau Amserol

Ni dderbynniwyd unrhyw Gwestiynau Amserol

4 Datganiadau 90 Eiliad

(5 munud)

5 Dadl y Ceidwadwyr Cymreig – Adnewyddu Trefol

(60 munud)

NDM6734 [Paul Davies \(Preseli Sir Benfro\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

Cynulliad
Cenedlaethol
Cymru

National
Assembly for
Wales

1. Yn nodi pwysigrwydd ardaloedd trefol yng Nghymru fel peiriannau o dwf economaidd, dysgu a chreadigrwydd.
2. Yn credu bod gofyn am strategaeth genedlaethol uchelgeisiol ar gyfer adfywio trefol yng Nghymru a fyddai'n helpu i wneud ein trefi a'n dinasoedd yn addas ar gyfer yr 21ain ganrif.
3. Yn croesawu papur gwyn Ceidwadwyr Cymru, 'Dinasoedd Byw', sy'n ceisio adeiladu dinasoedd ac ardaloedd trefol sy'n gynhwysol yn gymdeithasol, yn gynaliadwy'n amgylcheddol, ac wedi'u seilio ar yr egwyddor o sicrhau iechyd a llesiant dinasyddion.

['Dinasoedd Byw'](#)

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu pwyntiau 2 a 3 a rhoi yn eu lle:

Yn nodi pwysigrwydd cefnogi cymunedau ledled Cymru, rhai trefol a gwledig, i sicrhau eu bod yn ddeniadol i fuddsoddi, gweithio, byw, ymweld ac astudio ynddynt.

Yn credu bod cefnogi twf cynhwysol a chreu cymunedau cydnerth y mae'n bosibl byw ynddynt yn galw am ddull ar y cyd o fynd i'r afael ag ymyriadau allweddol, gan gynnwys datblygu economaidd, buddsoddiadau adfywio, trafnidiaeth, datblygu seilwaith, cynllunio a sgiliau.

Yn nodi bod Cynllun Gweithredu Economaidd diweddar Llywodraeth Cymru, Cronfa Buddsoddi Cymru mewn Adfywio, Cynllun Gweithredu Tasglu'r Cymoedd ac ymgynghoriad y Fframwaith Datblygu Cenedlaethol yn sail ar gyfer dull trawslywodraethol gwirioneddol i gefnogi twf cynhwysfawr a chreu cymunedau cydnerth, y mae'n bosibl byw ynddynt.

Yn cydnabod pwysigrwydd cydweithio â phartneriaid gan gynnwys awdurdodau lleol, rhanbarthau bargeinion dinesig a thwf, cymdeithasau tai, Trafnidiaeth Cymru a Banc Datblygu Cymru i hyrwyddo'r broses o greu lle.

[Ffyniant i Bawb: y cynllun gweithredu ar yr economi](#)

[Ein Cymoedd, Ein Dyfodol: Cynllun Cyflawni](#)

[Ymgynghoriad: Fframwaith Datblygu Cenedlaethol](#)

[Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliant 2 ei ddad-ddethol]

Gwelliant 2 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ym mhwynt 3, dileu 'croesawu' a rhoi 'nodi' yn ei le.

Gwelliant 3 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu pwynt newydd ar ddiwedd y cynnig:

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i gyflwyno Deddf aer glân i fynd i'r afael â lefelau anghyfreithlon a pheryglus o lygredd aer yn ninasoedd Cymru.

6 Dadl Plaid Cymru – Sefydlu cwmni ynni cyhoeddus

(60 munud)

NDM6735 [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi cynnig hirsefydlog Plaid Cymru am sefydlu cwmni ynni sy'n eiddo i'r cyhoedd, Ynni Cymru.
2. Yn nodi ymrwymiad maniffesto Plaid Lafur Cymru 2017 i gefnogi "creu cwmnïau a chydweithfeydd ynni cyhoeddus, sy'n atebol yn lleol i gystadlu yn erbyn cyflenwyr ynni preifat presennol, gydag un o leiaf ym mhob rhanbarth".
3. Yn galw ar Lywodraeth Cymru i sefydlu cwmni ynni sy'n eiddo i'r cyhoedd.

[Maniffesto Llafur Cymru 2017 – Sefyll Cornel Cymru](#)

Cyflwynwyd y gwelliant a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

Yn nodi bod y gwaith a wnaeth Llywodraeth Cymru gyda rhanddeiliaid wedi dangos na ddylem fynd ar drywydd cwmni cyflenwi ynni i Gymru gyfan, ond y dylem yn hytrach barhau i archwilio dulliau eraill o sicrhau manteision i Gymru yn unol â'r blaenoriaethau a'r targedau sydd wedi'u nodi gan Lywodraeth Cymru.

Yn cydnabod cyfraniad rhaglenni a ariennir gan Lywodraeth Cymru, megis Cartrefi Cynnes, Nyth ac Arbed, Ynni Lleol, Twf Gwyrdd Cymru a'r rhaglen Byw yn Glyfar o ran creu busnesau ynni dan berchnogaeth leol fel rhan o'r broses o droi at economi carbon isel.

7 Dadl Plaid Annibyniaeth y Deyrnas Unedig – Cyllid Prifysgolion (60 munud)

NDM6731 [Caroline Jones \(Gorllewin De Cymru\)](#)

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn croesawu adolygiad arfaethedig Llywodraeth y DU o gyllid prifysgolion a gyhoeddwyd ar 19 Chwefror 2018.
2. Yn nodi'r adroddiadau gan y Sefydliad Siartredig Personél a Datblygu: 'Over-qualification and skills mismatch in the graduate labour market' a 'The graduate employment gap: expectations versus reality'.
3. Yn galw ar Lywodraeth y DU a Llywodraeth Cymru i:
  - a) gweithio gyda'i gilydd i ddatblygu model cynaliadwy ar gyfer cyllid myfyrwyr yn y dyfodol;
  - b) diddymu ffioedd dysgu ar gyfer myfyrwyr STEM, meddygol a nyrsio; ac
  - c) ehangu cwmpas Cyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru i adolygu cyrsiau gradd ar gyfer enillion disgwylidig, a chyhoeddi'r adolygiadau hyn i bob darpar fyfyrwr.

[Chartered Institute of Personnel and Development – Over-qualification and skills mismatch in the graduate labour market](#) (Saesneg yn unig)

[Chartered Institute of Personnel and Development – The graduate employment gap: expectations versus reality](#) (Saesneg yn unig)

Cyflwynwyd y gwelliannau a ganlyn:

Gwelliant 1 – [Julie James \(Gorllewin Abertawe\)](#)

Dileu popeth a rhoi yn ei le:

Cynnig bod Cynulliad Cenedlaethol Cymru:

1. Yn nodi adolygiad Llywodraeth Cymru o gyllid addysg uwch a gafodd ei arwain gan yr Athro Syr Ian Diamond a'i gyhoeddi ar 27 Medi 2016.

2. Yn nodi i Adolygiad Diamond ganfu mai costau byw oedd y prif rwystr i'r rhai hynny a oedd yn gwneud penderfyniad ynghylch mynd i'r brifysgol.

3. Yn croesawu'r pecyn newydd ar gyllid i fyfyrwyr ar gyfer 2018/19 a lanswyd gan Lywodraeth Cymru, sy'n golygu:

a) y bydd myfyrwyr yn derbyn cymorth cynhالياeth sy'n gyfwerth â'r Cyflog Byw Cenedlaethol – y cymorth mwyaf hael yn y DU;

b) y gall pob myfyriwr cymwys hawlio isafswm grant o £1,000 na fydd yn rhaid iddynt ei dalu yn ôl; ac

c) mai Cymru yw'r wlad gyntaf yn Ewrop i gyflwyno cymorth cynالياeth sy'n gyfwerth â'r Cyflog Byw Cenedlaethol i israddedigion amser llawn a rhan-amser. Caiff ei gynnig i fyfyrwyr ôl-raddedig yn 2019.

[Adolygiad Annibynnol o Drefniadau Cyllido Addysg Uwch a Chyllid Myfyrwyr yng Nghymru](#)

[Os derbynnir gwelliant 1, caiff gwelliant 2 a 3 eu dad-ddethol]

Gwelliant 2 – Paul Davies ([Preseli Sir Benfro](#))

Dileu pwynt 3 a rhoi yn ei le:

Yn gresynu bod Cymru yn profi draen dawn, gyda mwy o raddedigion prifysgol yn gadael Cymru nag yn ymgartrefu yn y wlad.

Yn cydnabod llwyddiant sefydliadau addysg bellach Cymru o ran cefnogi cadw talent yn economi Cymru.

Yn gresynu at y diffyg rhaglenni prentisiaethau lefel 6+ sydd ar gael yng Nghymru i wella sgiliau'r gweithlu.

Yn galw ar Lywodraeth Cymru i:

a) darparu mwy o gymhellion i raddedigion prifysgol ymgartrefu yng Nghymru unwaith y byddant wedi gorffen eu graddau;

b) annog mwy o ymgysylltu rhwng sefydliadau addysg uwch ac addysg bellach i hyrwyddo cadw talent; ac

c) hyrwyddo argaeledd mwy o raglenni prentisiaethau lefel 6+ yng Nghymru.

Gwelliant 3 – [Rhun ap Iorwerth \(Ynys Môn\)](#)

Ychwanegu is-bwynt newydd ar ddiwedd pwynt 3:

d) gweithredu argymhellion adolygiad Diamond ar gyfer Llywodraeth Cymru i annog myfyrwyr i aros yng Nghymru i astudio neu ddychwelyd i Gymru ar ôl graddio.

8 Cyfnod pleidleisio

9 Dadl Fer

(30 munud)

NDM6730 [Neil McEvoy \(Canol De Cymru\)](#)

Cymru sofran: adeiladu'r wlad falch, sofran ac unedig y gall Cymru fod ac y dylai fod.

Cynhelir Cyfarfod Llawn nesaf y Cynulliad am 13.30, Dydd Mawrth, 12 Mehefin
2018